

Lefler György

CSAK CSÖND

A megye névadó településén, Szabolcs községben születtem 1953. december 6-án. Emiatt máig hiszek a Mikulásban, advent fényében, s szülőfalum spirituális erejében. Szabolcs vezér, Szent László király lábnymát őrzi e táj, és messze földön híres vára.

Itt írtam első verseimet, majd a tiszalöki diák- és a debreceni főiskolai évek ösztönözték leginkább ebbéli készségemet. Az írás mellett legalább olyan gyötrelmet-gyönyört jelentett a versmondás, katonaként tagja lehettem az Ady Endre Irodalmi Színpadnak, amellyel országjáró körúton vettünk részt.

Az írás később kenyérkereső foglalkozássommá is vált, több mint másfél évtizedig újságíróként dolgoztam. Több elismerés mellett, munkámat Sipkay- és MSZOSZ-díjjal is jutalmazták.

Lefler György

CSAK CSÖND

L 122

Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár
Nyíregyháza

Publikációk kiadványai — 11

Nyíregyháza

2010

Lefler György:
Csak csönd
Versek

A kötet megjelenését támogatták:

Bede József, Szabolcs Takarékszövetkezet
Bencze Antal, KE-VÍZ 21 Építőipari Zrt.
Bodnár Gáspár, FETIKÖVÍZIG
Géresi József, GMC Hidraulika
Mandrik István, PBSZ Kft.
Nagy László, nyíregyházi alpolgármester
Pásztor András vállalkozó, Timár
Petró Attila, Nyír-Márvány Kft.
Szabolcs Volán Zrt.

Borítóterv, tördelés: Szemán Attila

© Lefler György 2010.

Felelős kiadó:

Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár
Nagy László igazgató

ISBN: 978-963-7281-58-7

Készült: Kiss János nyomdájában
Nyíregyháza-Oros

VIRÁGGAL JÖTTEM

GAZDAGSÁG

Zsebem lyukas,
gondom: fillér.
Nem hajbókol
nyájas pincér.

Életem egy,
s az csak kincsem,
mindenkihez
van kilincsem.

ANYÁCSKÁM

Anyácskám, még rügy vagyok –
gyümölcs leszek egyszer,
hisz olyan vagy, mint a Nap,
növök melegeddel.

Anyácskám, már itt vagyok –
egy gyermeknyi ember.
Mosolyodra mosolygok,
máris értelemmel.

Anyácskám, most jól vagyok –
fogódzok kezemmel:
e kötényszél mindig óv,
soha nem ereszt el.

NAGYMAMA

Kézfeje susinkás,
mint az aszalt szilva,
percnyi pihenőt is
vére szava tiltja.

A gondja millió:
mosni, dohányt törni,
hajnalban már móstat,
vágya négyszögölnyi.

Tisztessége az a
mit szól falu szája.
Levest hoz sietve,
nőjön unokája.

SÁTRAT EMELT

Sátrat emelt a Tavasz
kiárult sok trikót,
csákót csapott a vígság,
s hatalmas dáridót.

A kertészen atléta,
félcsupaszon a Nap,
meleg földben csiráját
babusgatja a bab.

A pók már a légyre vár,
fiókára fészek,
perzsaszőnyeg-füvek rám,
rajtuk heverésszek.

TAVASZKÖSZÖNTŐ

Itt a Tavasz!

Szekérkeréktől csipkés utak,
a föld csupa zsír, csurom csutak,
a szél telet szalaszt.

Itt a Tavasz!

Mindenütt kürtöl, dobol a jel,
feslik a rügy, madár felesel,
sehol semmi panasz.

Itt a Tavasz!

Tüze-nyerse benne a szélben,
mint vers, vér, úgy lüktet az érben,
cipót – napot – dagaszt.

Itt a tavasz!

S árad, zeng, zsong, zszibong az Élet,
pulzusát a csuklódon érzed –
érzed? épp ugyanaz!

KILESŐ

Ma, ahogy a fát vagdaltam,
egy göcsörtös, kövér hasút,
kihallgattam, hogy a fában
egyik szidta a másik szút.

De ez semmi ahhoz képest,
mit figyeltem az ól mögül:
kilestem azt, amint éppen
kakas a tyúk hátára ül.

Majd, amikor kertbe mentem,
szégyeltem is, amit láttam:
méh fürdött meztelenül
virágporrrel teli kádban.

Alkonyodva tücsök cirpelt,
csönd-lelkemet cirógatta,
kilestem: egy parány csillag
új versemet csillogatta.

RÜGYEK PATTANÁSA

Nagyot kurjantva a Nap
sapkáját messze dobja,
megéljenzik a füvek,
lándzsaként ágaskodva.

Hosszan nyújtóznak a fák,
szemükből szökken álom,
pattogatott tengeri
a rügy a barackágon.

Megbolydul a hangyaboly,
pók a hálóját szövi,
kamasz zsongás-zsibongás,
a föld étellel teli.

Friss legelőn tehénke
pottyantgat lepénytrágyát,
megvetve így a Tavasz
gőzölgő melegágyát.

NYÁR

Forró naptól ég a föld,
ég az ég, a domb, a völgy.
Porrá porlik el a rög,
ima esőt könyörög.

Csöndben duzzad a határ,
bütykösül a búzaszár.
Hajába, mint szőke lány,
tűz-pipacsot tűz a nyár.

ALKONY

Fészkére szállt a Napmadár
szárnyalását kipihenje.
Sötét ruhás anyó az est,
botorkál bottal, pihegve.

Hosszú, csoszog-úttól fáradt,
rákuperodik a tájra,
fű megborzdul, levél rezdül
gyöngye szellő sóhajára.

Rózsafüzér-imát motyog.
Csillagokból van az füzve,
hogy levette fejkendőjét,
Hold-csattal a kontya tűzve.

Szeme pillog, bóbiskolgat.
Álmában az unokája
már rég talpon, fut-rohangál,
gyöngyharmatos mezítlába.

VIRÁG LETTÉL

Virág lettél,
kertem virulója,
büszkeségem,
szép, kinyíló rózsza.

Dalom lettél,
vérből fakadt ének,
dudorászlak
kényes fülű szélnek.

Csillag lettél,
csillag-ragyogásom,
Napot gyűjtök,
senki ne is lásson!

TESTE A SZÉLBEN

Teste a szélben,
a ruha alatt,
kibeszélt minden
szép körvonalat.

Két kezem kérte,
hát hozzám simult,
erre a szél is
már lejjebb csitult.

Bennünk a csóktól,
hogy tombolt a vér,
nem is hallhattuk,
mint roppan az ér.

PARASZTOK

Paraszt a neved,
ez becsmértelt rangod.
Nem lépcsőzött csizmád
soha magas gangot.

Földhöz ragadtál.
Föld neked az élet,
s máig úgy ragaszkodsz
ehhez a kenyérhez,

mely nem volt könnyű
rég, ma sem igazán.
Lépni félsz, keseregsz
csak ösöd igazán.

Tenyered kéreg,
szemed eget leső,
imád esőváró,
máskor napkérlelő.

Az a fehér ing
megfordított nyakkal
ünneped és gyászod,
s azt viszed magaddal.

Ez a világ csak
próbatétel neked,
és hiszed, hogy lesz még
fényes születésed.

NAGYAPÁM

Nagyapám törékeny ember.
Kezében locsolókanna,
melegágy fölött bólogat
fakón is hetyke kalapja.

Maga-sodort cigaretta
parázslík a bajsza alatt,
sorsára a fekete zsír
egészen a csontig tapadt.

Dohányos volt már gyerekként,
játsszótársa a palánta,
nem is tudott más életről,
mert az élet erre szánta.

Nem volt benne nagy szánalom.
S ki kérdi, hogy milyet vétett:
ez az íjnak görnyedt gerinc,
bőrbarázdák, tenyérkéreg?

A lyukak a nadrágszóján
sokat tudnának mesélni,
de keserves lenne is azt
hallgatni csak, s nem megélni!

Ám ujjával ma is csettint,
s feltekeri rádióját:
Jó ebédhez szól a nóta –
Szóljon, szálljon, a nemjóját!

PINCEMONOLÓG

Kiforrt
a bor.
Lenn a gazda
leakasztja
szögről
a lopót,
a kerek,
nagy hordót
simogatja.

Örül.
Körös-
körüljárja,
gusztálja,
és már
dúdolgat,
miközben
bort csorgat
a pohárba.

Nahát!
Saját
termett borom
megkóstolom.
Igen,
igen jó,
szép tiszta,
aranyló!
Még szomjazom!

Óh ég,
de rég
kértem-vártam
ihatnámban
 nagyon
 e napot!
Szé-dü-lök,
 hú, forgok,
jól eláztam!

Fejem
nekem
ólomnehéz,
s benne az ész
 tompá.
 Már késő.
Hogy visz fel
 a lépcső?
Te, csak nem félsz?

Félek!
Méreg
e kólintó,
kiforrt vinkó.
Na, majd
 lesz kapás,
 odafenn
 áldomás
az asszonytól!

VASÁRNAP

Derékig lemosakodtunk.
Aznap tiszta felöltő járt,
majd templomunkba vittük a
fővő húsleves illatát.

A KASZA DALA

Fényes vagyok)
csengek-pengek,
fenőkővel
hogyha fennek)
s éles.

Rozsda engem
kerül nyárban,
táncot járok
a búzában,
rozsban.

Pengém széles
hosszú rendet
vág-suhogat,
nem élhetek
henyén.

Gondos gazdám
ujjal tapint,
kikalapál,
s megfen megint,
fontos!

Csorbul a nap,
gyorsan halad
a nyár, tarlón
szekér szalad,
fordul.

Kalászsereg
kenyeret ad,
kelesztőben
már dagad
a kovász.

FŰRÉSZELEÉS

Kecskeláb mellett,
egymással szemben
állunk apámmal,
fűrészelve.

Jár a penge.
Szóródik-szítál
nyers csillagszikra,
friss erő szökken
karjainkba.

Oda-vissza
húzzuk a kávét,
mint pontos óra,
perceg a fűrész
egy tempóra.

Egy-egy szó, ha
elhagyja szánkat.
A fűrész beszél,
zenél, s jajong, ha
göcsörtöt ér.

A két tenyér
pihen a rönkön
súlyozván a fát,
melegük olvaszt
jégzúzmarát.

Előbb farát,
majd meg a többbit
is sorba vágva
hullnak, puffanva
egy rakásra.

Fejsze várja
az élén táncra
a nap sugarát,
sárgáll-fehérlik
halom hasáb.

Már homlokát
törüli apám,
s hát én is vele,
bőrünk gyöngyözik
a hidegben.

De ideje
pihenni is! – szól –
bort hoz fel anyád.
S arannyal tölti
meg poharát.

VIRÁGGAL JÖTTEM

Virággal jöttem
gyönyörű Tavaszból.
Tűz-pipacs kandikált
jöttömre várva,
ám hiába,
mert óvtak a Naptól:
bőröm gyöngé volt
még a napsugárra.

Ősz-lányai is
egyre-egyre vártak,
maguk készítette
szép kelengyét szántak.
Megvárta csillogó
ezüstös fonalból,
harmatban áztatták,
tisztá lett attól.
A szövet szétfoszlott,
hogy nem jöttem mégsem,
s szálanként kígyóztak
az októberi égen.

A Tél szipogva köhécselt,
belesett szobánkba,
jégvirágot lehelt
házunk ablakára.
S mit láthatott odabenn?
A jajnak-kínnak vége,
egy csöppnyi száj rátalál
éltető tejére –
s hogy anyán és gyermekén
ragyog advent fénye.

Megszülettem, nem akartam.
Az étellel makacskodtam.
Anyámat is majd elvittem,
elbabráltam a kilincsen.
Ha nem öleltek volna kézzel,
a kéz őszinte melegével,
az ujjak féltő fohászával,
ha nem éreznek idegszállal,
ha nem adnak csillag-bimbót,
édes tejjel számba csurgót,
ha nem mondják: fontos vagyok!
akkor tovább makacskodok.

*

Jó anyám felnevelt –
és ha hazatérek,
odahajtom fejem
fésűs tenyerének.

*

Azt mondják,
engem nem is a gólya,
de Télapó hozott.
Hát ennyi fájdalom-gyönyör
hogy fér egy puttonyba,
asszonyok?!

KARÁCSONY VOLT

Karácsony volt,
fehér karácsony.
Hó-csönd fedte be a házakat,
csillagos zúzmarákkal fákon
csengettyűztek a napsugarak.

A kémények
füsteregetve
hivalkodtak: benn a jó idő.
Fagy-dermedten piciny cinege
panasza szólt: neki sincs cipő!

Gerle röpült,
követte társa,
menedékben összebújjanak.
Gyümölcskert végén, kandikálva
füleltek éhes, sovány nyulak.

Karácsony volt,
s kérdésem tiszta:
– Ők mért nem ülhetnek ünnepet?
De még a hó sem felelt vissza,
talpam alatt zizzent-süppedett.

Varjak szálltak,
kárrikácsoltak.
Kérdeztem: – Hát nincs ünnep mégsem?
Bizony, ők sem karácsonyoltak,
szárnyukkal csapkodtak sötétben.

Karácsony volt.
Már megbékültem:
fenyők pompáztak ablakon át,
Mária örömét éreztem,
ölében tartva kis Jézusát.

De, rettenet!
Kint szitkot szórva
ütleg zúdult, részeg és kemény.
Lelkemben, mint nyomot a hóba
tapostak, az Ember ünnepén.

VÁCI MIHÁLY

A Nyírség szülte őt,
csontcsiszoló homok,
keskeny dűlőutak,
az akácfasorok.

A Nyírség nevelte,
ez anyaömlő táj
pesztrálta, hogy nőjön
itt Miskából Mihály.

Pacsirta-vággyal kelt,
szavát értette szél,
ámult, e legényke
már emberül beszél.

Az égig nézett fel,
ha jegenyét látott.
Tőlük tanulhatta
azt az elszántságot.

Szolgálni a földtől,
mely terítéket ad,
csöndben munkálkodni,
mint fényre törő mag.

Elfigyelte-leste
ereszalja népét,
felnő a fióka,
elhagyja a fészket,

de mennyit oktattak,
dolgoztak a szülők,
míg a napra csivogtak
boldog kirepülők.

Így tanított ő is
okosat és mulyát,
szárnypróbálgatni már
egy hazányi pulyát.

Szárnyalni tanított,
míg volt hozzá erő,
amíg bírta a szív,
a százhuszat verő.

KITAKART ÁLOM

Álmodtam. S álmom versben kitakarom.
Apám alakját láttam fiatalon,
előbb sejdítve csak, majd élesen
rajzolódott arca,
gesztenyebarna haja élém,
tizenhét évesen
/mint amennyi most vagyok én/.

Meglepett, mennyire hasonlított rám,
nem gondolva vele: hiszen az apám.
Mennyi árulkodó, közös vonás!
Mennyire megfogott
ez a lehetnék épp én is ő
eszmélet, szép varázs
/ez a tovább örökítő/.

Már pergett a kép, s én, mint mozivásznat
érdeklőn néztem ifjan az apámat:
naphosszat fáradt, dolgozott egyre,
szőlőt kapált Bényén,
szénát boglyázott a réten
rekkenő melegben
/nem csordul sós verejtékem/.

Figyeltem tovább: széles búzarendet
sorjázott és már rakta a keresztet,
majd létrát mászott, rettentő magasat,
zsákot cipelt vállán,
hordta a padlást megöntené,
több mint egymázsását
/én fel sem bírnám emelni/.

Sajnáltam-szántam: kemény munka várta
folyton a ház körül, s messzi határban.
Bőgött a tehén, üres a bendője,
befogott hamar hát,
a szekérre kaszát és villát dobott,
s ment a legelőre
/kezemre törne hólyagot/.

Amiket láttam: rokonszenvet váltott.
A nehéz sorsú fiú már barátot
jelentett, egy igaz ikertársat,
nem mint apámat,
hanem velem egykorú kamaszt,
csak sorsában másat
/elviselném-e ugyanazt?/

Ébredtem, s elidőztem álmom fölött.
E legbelül megfestett képek között
botorkáltam, még meg nem ért tárlat
fogadott, s hatott rám:
nyomasztó, súlyos kiállítás,
nekem valló vásznak
/s hozott egyben feloldódást/.

Szemem apámon: ült a konyhaszéken,
reggelizett, s ott, benne kifürkésztam
a megismert fiút és önmagam.
Mondtam volna álmom,
hogy láttam őt, fiatalkorát,
de elakadt szavam
/csak megcsókoltam homlokát/.

ÚT ELŐTT

Miklós napján megszülettem,
szemek gyöngyöztek körültem.
Kagylószemek igazgyöngye
ott csillagol tenyeremben.

Az életem még csak látszat,
gondtalan tündérvarázslat.
Tűzpróbákon nem estem át,
nem mormolt szám átok-imát.

Mindenkitől tisztességet,
hozzávaló emberséget –
erre tanított a falu.
Talpamon az útilapu.

Anyám rendre lát el jóval,
apám is, csak szótlán szóval.
Kapuk mögül kendősnénik
a jó istent mellém kérik.

Így engednek, féltve-szánva,
ilyen máris visszavárva.
Hangját hallom néma hangnak:
hajszálgökökerek szakadnak.

JÁTÉKAIM

VILÁGGÁ INDULTAM

Anyámra gyermekharaggal
támadtam: – Világgá megyek!
Még azt sem mondom meg, hová,
engem ne is keressenek!

Nem szólt, csöppnyi batyut kötött,
s egy bottal vállamra dobta.
De, csak kapunkig juthattam.
Hullt könnyünk záporozva.

KAPITÁNY

Vízpuskám zöld bürök,
vele harcba készülök.
Papírsákó kobakon,
csillagbogáncs váll-lapom.
Kóró-lovam: Tulipán,
én vagyok a kapitány!

HAZAFELÉ

Még vonatra se szálltam,
de már otthon vagyok.
Még senki sem kérdezett,
de már bólogatok.

Még csak sorban a jegyért,
más gondolatom sincs,
hogy mennyire jó is ez
a kézben a kilincs.

Vár apám és vár anyám,
öcsém, s a kapuban
mindig ott vár egy kölyök:
gyerekkori magam.

A BÚZÁBAN

A búzába jártunk
fogócskázás végett,
zöld kalász közt apró tűzként
piros pipacs égett.

Futkároztunk estig,
vagy míg el nem estünk.
Koszorúnak a fejünkre
kék virágot szedtünk.

Kerülő, ha jött, s a
zajra bekiáltott: –
Gyertek csak ki onnan, kölykök,
tyű, hogy az anyátok!

Lapultunk, mint a nyúl,
tőle nagyon féltünk,
majd kandikáltunk kifelé,
hogy bejön-e értünk.

Nem jött, s mihelyt elment,
összeváltuk-rúgtuk,
bukfencsel a tábla felét
földig hancúroztuk.

PATTOGATOTT KUKORICA

Lobban a tűz,
szökken a láng,
falánk kígyóként
sziszeg reánk-
Kiöltött nyelve
nyalja a hálót,
fölötte nagyanyánk
szaporán rostáló
mozdulatot végez.
Így is a kezéhez
kapdos olykor a láng.

Szól: megég ruhánk,
menjünk csak arrébb!
Am tapodtat sem
mozdul az aprónép.
Hogyan is mozdulnánk,
amikor kész csoda tárul elénk:

hogy ugrál-zizeg,
pattog és sziszeg,
röpül, s ernyőt bontva
visszahull,
vagy mint a fák
cseresznye-, barackág –
rügyéből virág alakul,
olyan e varázs.

A tűz parázssá szelídül.
– Gyertek, mert kihűl! –
szól nagyanyánk –
csak a rostából átöntöm tálba.
S mi, ujjongva rárontunk
a hófehér csodára.

JÁTÉKAIM

Forgott a szélkerék,
futottam a porban,
szélmalom-pörögve,
forgószélként, gyorsan.

Újságpapírosból
hajót készítettem,
pocsolya-tengerre
útnak eresztettem.

Emeltem a víznek
eső után gátat,
kislapát, fúrge kéz
parancsolt, ha áradt.

Felnyergelve, estig
kóró-paripámat
hajtottam és nyertem
száz kemény csatákat.

Játszottam én gőzöst,
fütyülő vonatot –
egész nap csihuzott,
robogott, tolatott.

Íziből szép hangú
hegedűm volt nékem,
tök szárából duda,
csuda jót zenéltem.

Sóska leveléből
nagy szivart sodortam,
gesztenye-pipámat
bújva szipákoltam.

Nagy útilapuval
szúnyogokat este
kergettem, csapkodtam,
sokszor hasra esve.

Cserebogárra már
seprővel vadásztam,
emíatt néhányszor
nem is vacsoráztam.

Anya hívott haza –
bebújtam az ágyba,
ott játszottam tovább
nagy Álomországba.

VÁGTA

Megiramlik,
fut a ló,
sihedernyi
kiscsikó.

Száll sörénye
suhanón,
szélnek kacér
lobogó.

Orrán párát
fűjtató,
cikázó és
rugdaló.

Szilajságát
dobogó,
óh, világgá
robogó.

Gyémánt-télben
nyargaló,
galopposz csak,
gyí, fakó!

Röpíts szikrát,
villanót,
Égig rúgd a
porka hót!

Izmos vágta,
csuda jó!
Vágyam-vérem
ez a ló.

REGGEL

Rigó rikkant
füttyre fittyet,
fülnek éles
fityfirittyet.

Veréb fürdik,
ugrál frissen,
már nem tudja
hogyan feszítsen.

Villanydróton
füstifecske,
de csicseri
nagy a kedve.

Méh zöngicsél,
akácvirág
nekiadja
virágporát.

Mélyhegedű
szórmók dongó,
mindenfélét
körüldongó.

Gerle dúdol:
megrendelve
itt a reggel
jó reggeltre.

Itt a nap is,
most jön elő,
lármát hozó,
nevetető...

KISCSIBE

Tenyerembe foglak,
gyöngén simogatlak
kiscsibe, te sárga
pamutgombolyag.

Alig száradtak még
a bolyhos tollpihék.
Csoda, hogy rántotta
helyett – kikeltél,

élsz, csipogsz, létezel,
s félsz, ha Onnan kiemel
egy kéz, Valami, mit
nem ismerhetel,

hisz nem látott szemed,
e fényes, két kerek
gombocska eleddig
még csak szűk teret,

azt, ki melenget, és
sok-sok kistestvért.
Hát nézz bátran körül!
Asztalon a kést

még nem is sejteted,
még semmit mond neked.
Még védő szárny alatt
megóv rejteked.

KONKLÚZIÓ

Ahogy a fecske
felépíti fészket,
s belakja a fészek
minden apró részét –

Ahogy a méhecske
hatszögeket formáz,
amilyen szorgosan
virágokon tornáz –

Ahogy a csöpp hangya
cipeli nagy terhét,
s meg is valósítja
sziszifuszi tervét –

Ahogy tarkaharkály
orvosol fa hátán,
nincs ebédje, csak jó
diagnózis árán –

Ahogy a puli
tereli a nyáját,
értő alázattal
hűséges szolgálat –

Ahogy macskaanya
neveli a kölykét,
s mikor elválasztják,
szétjajongja könnyét –

Ahogy a gerlepár
turbékol és csókol,
együtt röpül deres,
s virágzó bokorról –

Miként e vers példáz,
végén más nem állhat:
élhetne az ember úgy,
ahogyan az állat!

KÉMÉNYSEPRŐ

Kéményseprő fekete,
drótseprűje ördög,
szurkos-poros kéményektől
folyton kormot tüsszög.

Ő hozza a szerencsét –
jobb, ha el nem rontod,
szabály: amíg el nem halad,
addig fogd a gombod!

VARJAK

Diófánk tar ága-bogán
feketéllik, fejét sután
oldalt tartva reám sandít
mintha látnám öreganyám.

Szándékomról kémelel: várjon,
vagy suhogva tovaszálljon
háboríthatatlan helyre?
Mit rejthet a nagykabátom?

Megtoporog, s marad végül,
nem érezvén ellenségül
jelenlétem, tekintetem
sem zavarja, belebékül.

Mit nézek e gyászmadáron?
Mikor csapatostól látom
őket, olykor felhőt vélve
helyibük a láthatáron.

Éppen ez az, ez fogott meg,
milliókból – egyetlenegy.
Varjak közül ő, a varjú,
károgásból ez a rekedt.

Hányadik már ez a tele
és mennyi nyár szállott vele?
A régmúlté, hogy belülről
tojáshéját repesztgette?

Világ-csúfolt énekesem!
Ami nekem történelem,
te időtlen szárnyaltad át,
s lehet, pihensz sírhelyemen.

Társak jönnek seregestől,
lármát csapva, kárt a csendből,
s felröppen a madaram is.
Sose száll ki a szememből.

TÉL ELŐTT

Fejem fázik,
sapkám nyomba
felcsapnám a
kobakomra.

Kezem kékül.
Menekedve
belebúvik
a zsebembe.

Sálam sincsen,
csupasz nyakam,
összébb húzom
kicsit magam.

Elfagy lábam
félcipőbe –
belerúgok
az időbe!

TÉLVADÁSZOK

Vérzik a táj, fáradt testét
Tél-vadászok megsebezték.
Vére buggyan, hideg földre
csöpög a sok vérlevélke.

Nyüszítenek Tél kopói,
vicsorító csaholói.
Vérszomjtól az egész falka
sebzett tájat úzi-hajtja.

Szegény pára, elvérzik már
Tél-vadászok lábainál.
Varjúhad jön, keringőzve
havat hoznak, szemfedőnek.

KARÁCSONY

Szobánkba szállt
a karácsony,
fészket rakott
fenyőágon.

Tollazata
csillám-ékes,
szeme tüze
gyertyafényes.

Megcirógat
pihe-szárnyal,
csönd békéje
köztünk szárnyal.

Beragyogja
szép arcunkat,
fészekmeleg
otthonunkat.

JANUÁR

Izmos kovács
Január –
jéglándzsákat
kalapál.

Fagyot izzít
a kohó,
deret fúj a
fűjtató.

Csupa csillám
műhelye,
jégszakra száll
százfele.

Megy a munka,
jó derék
hóember itt
a segéd.

MÉG NYÁR

Szél hoz pletykát,
a mákgubók
csacsorászó
nagyanyók.

Pitypang pityerg,
a felhőbe
röpült föl az
ernyője.

Nem is szél volt,
mely nyugalmat
borzolt itt, csak
fuvallat.

S már pillen is
a virágra
az égszínkék
boglárka.

Lomb közt fürkészh
a cinege,
jó töviről-
hegyire,

de nem látja
meg: egy levél
erezete
őszbe ér.

S hogy rovar le,
csőrbe kapja,
ki-kileskel
a napra.

NOVEMBER

Fakult palaszín napra nap,
a Föld kínokkal fordul át.
Nem tűr meg magán pizsamát,
kődcsík-mintásat, nyirkosat.

Ágyában aléltan marad,
ujja még szeméhez elér,
csőrében hozza már fehér
leplét végtelen varjúhad.

ÁLLATI

Úgy jól lakott,
már csak kocog
hazafelé dundi pocok.
Selypén mormol:
– Nocak, nocak,
nehéz ez a vacak pocak!

*

Nyúlt felettet Nyúl tanár úr
házi kertek nyúltanából.
Legjobb jegy egy sárgarépa.
Téma, földrajz: Eurépa.

*

A vízben a hal
egy verset szaval.
Gyönyörű verse
címe: A varsa.

*

Egész sereg seregély
sisereg a fán.
Nem kell félni egytől,
mondják tele begyből,
nem marad a meggyből
semmi se talán.

Sündisznó, kis süni
tüskéit fésüli.

Aztán, mint rög görög,
sűrűben sündörög.

*

A borz az oroszlánnak
új frizurát készít,
borzasztó sörényét
felborzolja égis.

Unja már oroszlán,
s mert elég hiú ám,
bömböli a borznak:
– Ne borzold oly torznak
mint egy torzonborznak!

*

Összeveszett húsz hiú lúd,
ki a legszebb és ki a rút.
Nem egyeztek meg a libák,
csaptak ám ott nagy galibát.

*

Mérges a pulyka
kék a feje,
taréja vérláng,
tűz a szeme.
Tolla feltolva,
dagad begye –
ha nem félsz tőle,
beszélj vele!

Darázscsípés:
tűzlobbanás,
puffadt arccal
káromkodás.
Órákig is
izzó parázs,
megátkozott
tündérvarázs.

*

Dorombol a Nap.
Cirmos sugarak
csiklandozzák bőröm,
mint hangyasereg,
úgy nyüzsgenek.
Én hagyom,
és nem törődöm
a világgal,
a világban mással,
csak az ujjam hegyén
szárnyait emelő
katicabogárral.

*

Háztetőn a gólya
kelepel, kelepel,
szomszédén a tetőfedő
kalapál, kalapál.

*

Nagy a munka, nagy a gond,
csőszerelő kis vakond
csavaranyát elhagyta,
áll a munka miatta.
Keresgeti-kutatja,
alagútját befutja:
– Hol az anya, az anyja,
s a csavargó nagyanyja...!

*

Téli napon,
Balatonon
anyukája kiskutyát
vezeti a tükörjégen,
s mutat neki fakutyát.
Kutyus ámul: – Anyuka,
ez a csuda – fakutya?

*

Nagy-nagy gondban,
a sarokban
hálót fon a kicsi pók.
– Itt nem egyenes,
mért nem feszes,
no és ott meg miért lóg?! –
korholja az oktatója:
pók apóka.

Mestersége kalapos,
munkájában alapos.
Ez adott hát alapot,
tőle vegyek kalapot.

*

Mesteri e must, Teri!

*

Szedd a lábad Tivadar,
sarkad veri záporosó, zivatar.

*

Falon csüngő lopótök
nem más, mint egy lopótök.

*

Füleli
Terike:
Ferikét
verik-e?

RÖG, PORRÁ MÁLLÓ

SÁRKÁNYÖLŐK

Nevem dédapámtól kaptam:
Györgyök – négy nemzedéken át.
Sárkányhatalmak ellen, egymás
kezébe adtuk a dzsidát.

KAMASZÁLOM

Ellepik ágyam éjjel
szép kísértetek,
rontanak bögyös álmok,
kitárult ölek.

De a fénnel elillan
minden szeretőm,
reggelre fiús szégyen
gyűrött lepedőm.

MONDHATOM-E?

Mondhatom-e apámnak:
– Már erősebb vagyok!
S anyámnak, hogy nélküle
is elboldogulok?!

HEJEHAJ-CSATA

Elindultunk együtt
nagy hejehaj-úton.
Hejehaj-jelmondat
díszlett lobogónkon.

Hejehaj-társaim
el is maradoztak,
ugyanaz mundérban
ellenem fordultak.

Így aztán, mire a
harcmezőre értem,
megütköztem – hejhaj!
hol az ellenségem?

NEMECSEK

Jajgattam, ha csalánba másztam.
A méhek előtt hadonásztam.
Rettentem minden rezzenésre,
káromkodásra, ölelésre.

A nagyöklűek, a bátrak
mindig előttem álltak,
s én, kisbetűs közlegény,
csak mögöttük, félszegen:
szégyellve szégyenem.

Dárdák, árulók,
öklök között az úton
elindulok, mint Nemecek,
hogy egyszer,
majd az Élet grundján
tisztelegjenek a vörösingesek.

KERÍTÉSORSZÁG

Kerítésország.
Lezárt telek,
vasráccsal védett
rozsdás fejek.

Lakattal csukott
individum,
rézkakas-büszke
cifra torony.

Magam emeltem,
magam vára.
Nem húztam holmi
kaptafára.

Lépjél csak be a
kertkapumon:
véreb véretem
rád uszítom!

TISZTASÁG

Inget cserélt a Tisztaság
és hozzá nyakkendőöt kötött.
A ledobált szennyesekkel
egy táskát telegyömösölt.

Kocsijával patyolathoz hajt,
s már jön is széles mosollyal:
– Hát így tiszták lettünk megint,
kevesebb egy ráncsal-gonddal.

Amíg van hely, ahol mossák
a mások kosár szennyesét,
sok fehér ing sokkolja a
Nap közérzetét.

MIÉRT IS A VILÁG

Miért is a világ
ily deres-zúzmarás,
a lelket takaró
magába fordulás?

Miért is a világ
ily szentnek hitt, csuhás
szertartás, térdelő
hamis imádkozás?

Miért is a világ
csak könny és pusztítás,
burjánzó közönyre
e szörnyű ásitás?

NAGYAPÁM HALÁLÁRA

Temetésnap homókot szórtunk szét,
mely úgy sárgállt a reggeli havon,
miként aszott, élettelen arcod
fektedben a fehér ravatalon.

Imákat zokogva földbe tettünk,
friss halmodra már hullott is a hó,
s fehérlett, mint melegágyaidon
tavaszonként a tiszta molinó.

VIETNAM

azzal a gögös dühvel
– mint Dávidra Góliát –
rohantak rád, szegényre
a jóllakott világ
véreb zsoldosai,
s keresztény katonák

mind a Fehér Ház
fehérségére vigyáz

monopóliumok, panamák
gigászi üvegpaloták
pazar szobáiban született adomák
kövér szivarfüst-karikák
fontak a Szabadság-szobor köré
glóriát –
s dobtak földedre bombát
roppant arzenált

és csudák csudája
talált!

:parány nádkunyhót
benne kicsinyke emlőt
s egy picinyke szájt

ANGELA DAVIS

Neve szárnyal a világban,
mint a holdra szállás híre.
Fekete ember jajzokog,
mert mind nővére, fivére,

mind apja-anyja már neki,
kikért harcol és börtönt ül:
Szabadságért, melynek foglya
most, s fojtja könnyörtelenül,

a Jogért, mely jogtalanul
ítélt, s mik éppoly vakok,
mint Marin megyei fogház
cellái, ablaktalanok.

A börtön fala erős, de
velük erősödik belül
akikben hisz, s akik hisznek
benne már rendületlenül.

EGY KEMENCÉRE

Elbontották a kemencét.
Utolsót tán, konyha vége,
hol állt, sárral megtapasztva,
lemeszelve hófehérré.

Vályogfalán, érett téglán
éreztek még az illatát
jó kenyérnek, amit vetett
s szedett ki a sütőlapát.

A padláson porlepetten
áll fatál, dagasztóteknő.
Bennük már penészt kovászol
csak az illanó esztendő.

Hol már a sok illat-ünnep?
Kezek-szájak várták sorba
fegyellemmel megszegését:
megbecsült volt minden morzsa.

Átkarolták, mint gyermeket.
Ma, megtartjuk tenyerünkön,
s kereszt helyett gyári címke
virít jelként kenyerünkön.

SZABOLCS

Hiába országos tettet –
sötét Szabolcs csak! – legyintik.
Te sarokba zavart gyermek
leszel a hazának mindig.

Káromolva nem győződ meg
a gúnyoló száj: ne tovább!
Inged alatt még ott sunyít
a múlt bevéste tetovád.

Eszlár, Pócspetri, Penészlek
a csontig vájta be magát.
Füstös vonatra ültetted
az ingázók kis otthonát.

Homokba plántált sóhaja
népednek morzsára ért be,
a nincs sorsára úgy ragadt,
ahogy dohányzsír a kézre.

Akácspike-tájon élő
mást, ha többet is akarna,
de az almavirág felett
van csak egyetlen hatalma.

TANYASI HÁZ

Húsvétra a házfal alját
itt felmeszelték még.
Pünkösdre az árva udvart
a gyomok benőtték.

Esztenőre tető rogyant
és vele ment a fal,
a megsárgult hengermintán
tarka gyík inal.

A dőlt falon laboda nő,
a csúcsa ver eget!
Hirdeti: itt a halál tart
bokrétaünnepet.

NEKEM FÁJ

Nekem fáj a hó,
a megrogyó,
a kásás olvadó,
szép fehérségét
sárral gyászoló.

Nekem fáj a zöld
mely őszbe tör,
a rozsda meggyötör,
a fagyos szél, mit
zörögve söpör.

Nekem fáj a kék,
a harag-ég,
a ködlő messzeség,
szemet véressé
metsző só szemcsék.

Nekem fáj, ha jő
az Ünnep, Ó,
a lelkünk emelő,
s karácsony után
kilökött fenyő.

Nekem fáj a ma,
a napnyugta,
a múlandó perc, a
holt idő minden
volt pillanata.

Nekem fáj a csók.
A cuppogok
s a vérrel lázadók,
még rád várók, s már
sosem búcsúzóok.

MEMENTÓ

Bömbölt ágyútorok,
süvített géppuska ólma,
repülőgép sivített, a
terhét földre szórta.

Egekig kiáltott
átkot bombatölcsér szája
e rettenet-örvénylésre,
világ-tébolydára.

Ló csontvázak rúgtak,
habzón halált nyerítettek,
félelmükben kutyák, nyulak,
halak üvöltöttek.

Éhüket el, macskák,
még vak kölykeikkel verték,
vértől hízott legyek szárnyát
vércsíkok erezték.

Mennyi sors ült gyászt, és
mennyi-mennyi megalázott
gerinc csuklott csontos térdre!
Mennyi meggyalázott

hit, öl és szerelem!
Vissza ki adja a könnyek
sóvirágzású bánatát?
A nehéz göröngyek?

Már emlékké érett
a múlt. Csak azok az éjek
keresnek tanút. Szálanként
mindent felcsévélnek.

Azok az éjszakák!
Ott, azok a lövészárkok
poklok pokla volt, azok a
földre zuhanások.

Azok az éjjelek!
A csontba mart hideg sajjgón
felüvölt, s azok a kezek,
kopaszra nyírt tarkón.

Az a nagy éjsötét!
S azok a hatalmas tüzek
még égetnek most is, azok
a felperzselt füvek.

Azok az éjszakák!
Azok a várt üzenetek:
a szörnyű hírt hozók, s a már
nem jövő levelek.

Az a sötét vakság!
Szembe szúr, körbetekereg,
mint pincék homálya egykor,
szorítja melleidet.

Azok az éjszakák!
Imák. Füzéredben a hit,
melyet még most is reggelig
morzsolnak ujjaid.

Azok az éjszakák!
A lábon megtett hosszú út,
a menekülés terhétől
oly súlyos kis batyuk.

Azok az éjszakák!
Azok a marhavagonok,
kerekük egyre csattog, még
füledbe csikorog.

Azok az éjszakák!
Azok a szögesdróthálók,
az égetőkemencék, a
tűzben füstté válók.

Azok az éjszakák!
A még vissza-visszatérők,
azok kínoznak napkeltig
borzadályt túlélők.

*

S mi, örökösei
a múltnak, a könyvlapokat
forgatva hisszük: tudjuk e
sorba írt sorsokat.

A nagy világégés
nekünk képernyő, filmszalag.
Kényelmes székben láthatjuk
szállni a darvakat.

Az ünnepeink már
régen megírt emlékezés
haragot szító jutalom,
soros kitüntetés.

Velünk sorvad a gyász,
ha bennünk elveszni hagyjuk.
S megtagad, tudd, megtagad, ha
mi is megtagadjuk.

PLÉH KRISZTUS

Dülön át vitt az utam.
Itt egykor tanya volt.
Burjánzó gizgaz-rejtve
házfal, leomolt.

Közelében orgona,
mely elvirágzott már,
lila szirmát kiszívta
a júniusi nyár.

Közepén Krisztus-kereszt.
Porlad erőst a kő,
elmúlást hirdet csak a
rozsdás megfeszülő.

Arctalan. Dárdahegytől
nem vérzik már a seb,
tövískoszorúja sincs,
s alig tartja a szeg.

Látható, e Jézus itt
nem Isten kegyeltje.
Rozsdás pléh darab maradt,
nem szállt a mennyekbe.

Mária, hol térdelt-sírt,
embernyi a gaz.
E hely mégis megfogott:
a fájdalom-igaz.

Indulok, s tán hallanám
valami csikordul.
Visszanézek, s úgy tűnik,
hogy utánam fordul.

RÖG, PORRÁ MÁLLÓ

Csak felkaptam egy rögöt,
a fán seregélycsapat
közibe, hogy vágom,
de elzúgtak zaj-szárnyon,
a rög kezemben maradt.

A düh bezárta markom,
majd kinyílván, az ujjak
morzsolgatni kezdtek,
tenyeremben porszemcsék
már, mik peregték-hulltak.

Hogy földre szórtam volna,
ahelyt úgy tartottam én,
mintha arany lenne,
könyv, és olvasnék benne,
minden szem egy költemény

vagy történelmi regény,
s vallani, szólni akar.
Lehetett itt e kvarc
gondtól csiszolt emberarc –
mind, mind más sorsot takar.

Lehetett ez út pora,
másik – szőlőt befedő,
esőben talp sara,
ez vályogban ház fala,
ez halottat temető.

Ez, magnak jó talaja,
ez dombbal tovaszálló,
Petőfi lábnyoma,
vagy honfoglaló lova
patáján nyargalászó.

Végtelen idejű lét
kis hordárai vagytok
parány porszemecskék,
ti, világnagy-részecskék,
megültök-kavarogtok.

Lehet, valaki, mint én
most, valamelyikteket,
több ezernyi éve
éppígy tartott kezében,
mígnem szélnek engedett.

Lehet, valaki, mint én
most, valamelyikteket,
több ezer év múlva
tart tenyérbe morzsolva –
s én is köztetek leszek.

RATKÓ JÓZSEFNEK

Az inged nyakkendőt
tán még sose látott,
kigombolt gallérod
szélnek vitorlázod.

Ilyenek verseid,
fehér ingű versek,
tisztá gyolcs valahány,
mégsem ünnepelnek.

Csak egyetlen viselsz,
ezt megtűröd, s viszed
hű robotos, ingen
átpirosló szíved.

NINCS VISSZAÚT

Néztem gyermekként utcánkon túlra,
léckapun állva, belé fogódzva.
Másztam diófánk ég-magasába
beleszédülni messzi határba.

Ablakunkból nem untam eleget
kémlelni a kék Tokaji-hegyet,
földvár sáncáról Zemplén karéját –
röpülni hívtak: kalitból héját.

Utat faggattam: hová is futhat?
Tudtam, a tagút Rakamazig juttat,
oda, ahol a vonatok robognak,
ideér hangjuk, ahogy dohognak.

Kértem: a Tiszán a hajókat messze-
követő szemem el ne eressze –
de még a révészünk ladikjában
sem ülhettem, át Túlatiszára.

Itt régtől csak pislákol a lélek,
s egyre nőnek a temető-fények.
Elmenni vágytam, nem fogva gyanút:
riadt szívverés minden visszaút.

METAMORFÓZIS

HUSZADIK SZÜLETÉSNAPOMRA

Húsz évem robban. Széthullnak
bennem éles vér-repeszek:
e rég várt még sose voltam –
és soha már nem is leszek.

AHOGYAN KENYÉRBE KÉS

Ahogyan kenyérbe kés
furakszom én is benned
Körülvesz morzsasejted
áldott egymásba-kelés

Önfeledt ölelkezés
Kell neked és kell nekem
e nagy szelet szerelem
e meghibbant szívverés

Kell e morzsaremegés
tested friss kenyérszaga
Mit ér böjti vacsora
Kell e fuldoklón evés

HAJAD KUSZÁLJA

Hajad kuszálja két kezem
súlyos a pillanat
Vágygal veri a testem
kínoz megkísért engem
elvenni
mi neked drága

Bömböl a láz
s a vér is haraggal indul
Már szólnék rád

Vigyázz
De kívánlak bolondul

S már körömmel hasgatlak
fogammal szaggatlak
téplek
bajlódok megvadult szavakkal

De te
csak az inggombjaid félted

SZERELEM I.

így beszéljünk
jelzések jelek
rövid adások
pontos vételek

mert kell hogy figyelj
s úgy figyeljek rád
hogyan tudjam máris
még kimondanád

hogyan érezzek
mint versben a szót
mint sötétben a
villanykapcsolót

én felfedező
ne csak szemed szád
de ismerhessem
minden porcikád

és megtanuljam
minden sejteted
a láthatókat
s mi csak sejtetett

szeress szeretlek
és úgy hogyha fagy
testünk didergőn
egymáshoz tapad

ne engedjünk fel
ha deres ágyunk
még fájni is mi
egymásba fázzunk

SZERELEM II.

Két pont között a legrövidebb út –
a hozzád vezető

SÖRZIK A HAB

A szádon sörzik a hab
habzik a sör a szádon
A világ most fennakadt
meglazult szempilládon

Ily közel sose volt tán
hogy foghatóvá váljon
Kezed mozdul tétován
s megáll üres poháron

KOCSMAPÉNZ

Ide-oda billeg, ahogy
blokkért áll a sorba,
szája körül nikotintól
rozsdáll a borosta.

Szakadt zsebét kotorássza:
– Hova a fenébe?! –
A megkerült toprongy bankó
zászlózik kezébe.

Kocsmapénz mind gyűrött. Ezt is
hiába simítja,
riadt szemű gyermek, s asszony
tekintete rajta.

– Francba velük, én kerestem!
A magamét iszom!
Blokot vált és kiokád.
Bizony. Bizony. Iszony!

FÉLEK

Félek. Gyermekkor szörnyei:
ördögök, farkasok, sasok
állják utam, s míg én gyöngé,
ők még mindig hatalmasok.

A mélység aggat rám szárnyat,
repülni hív – ám leülök,
lóbázom lábam, de félek:
egyszer majd beleszédülök.

Suhanó vonat, kerekék,
fény-árnyjáték, visító fék.
Borzongok, mint mágnes fölött
papíron a vasreszelék.

Sín, mélység és szörnyek ellen
nap-nap ki óv meg engemet?
Csak az, ki bizik karomban,
s nem engedi el kezemet.

NAGYMAMÁNAK

A komódból felmatatod
kendőbe hajtott életed
fillérenként összespórolt
verejtékedet

Mondod
ha nem dúskálhattál is
élted azért nem volt üres

Ne is sejtsd
Küzdésed hited
dolgos napjaid
egész életed

gátlástalan zsebre vágja
majd egy sírköves

LEVONULÓBAN

levonulóban
ifjúságom zöldárjai:
tomboló vér szaggatta part –
már fogva tart
gáttal erősített ér

versem-lelkem
csönd-víztükör
szürke kavics ha hull
csak parányi kör
a csobbanás
mely gyorsan elsimul

CSAK CSÖND

Egyszer szíved is megáll
Megáll dobogni egyszer
Az élet már tele ily
haláli közhelyekkel
Majd megszűnik körötted
minden mi anyag idő
csak a csönd tébolyít
öröklét-süketítő
De bele sem örülhetsz
csönddé válsz te is magad
ha végtelen csöndre int
egy végtelen akarat

Csak csönd Csönd Ennyi maradsz

FÁBÓL FARAGOTT ARC

(népművelési gyakorlaton)

Tanyára vitt utunk.
Kecskemét mellett lakó
Polyák Ferenchez, ki
hírmeves fafaragó.

Száraz Jóska kísért,
s hogy szárazak ne legyünk,
útközben nyakaltunk,
már kerekedett szemünk

a portára érve.
Nem várt. Örült a gazda.
Hamar terüljt mondott
a hatalmas asztalra.

Legelőbb is bort került,
füstölt kolbász, szalonna,
vastagon szelt kenyér,
majd ezekhez só, hagyma.

Gyorsan komázódtunk:
ő koma – mi cimbora.
Idővel már mindönk
a legjobb rokona.

Dicsértük munkáit,
mint hittük, igazából,
nemcsak a bor miatt.
Hogy miket tud a fából!

Miket tud a fákról –
hogy melyik mire való,
melyikük nehezen
vagy könnyen munkálható.

Ez szép erezetű,
itt meg göcsörtbe érő.
Egyik vaj, másikon
csak kesereg a véső.

Hallgatjuk, majd rám néz:
– Te, sokat mond az arcod,
s elárulom neked,
hogyan lesz bővibe harcod.

Megfáraglak, igen,
én kifáraglak téged!
Elkészült? – nem tudom.
Lehet, már fában élek.

ÉJFÉLI SÉTA

Éjféltre járt már, vagy akörül.
Bandukoltam magammal telten
hazafelé, elmondva versben
mi lelkem nyomta, s minek örült.

Csönd békélt, csak az utcalámpa
neontücske cirpelt, körötte
rovarok csapongtak a körte
talmi, fényérett illatára.

A lilaakácsor gömbfeje
holdat viselt, formás kalapot.
Fázós virágokra csillagot
szórt szét a juharfa levele.

Mennyi csodára lelt itt szemem,
melyet a napsugarak híján,
az éjszaka nagy negatívján
egészen másként érzékeltem.

Éreztem, hogy lélegzik a ház.
Ablakszeme engemet követ,
az antenna csöndet kötöget,
kertkapu, mint szelindek vigyáz.

Az út makadámja, mint teknőc
páncélháta, tükrös a holdtól,
és ettől az impressziótól
boldogan ickáztam, én, gyerkőc.

A főutca csupa fénycsapda.
Kinyílt a templom rozettája,
karcsúbbnak tetszett gótikája,
lélekcsöndben pihent harangja.

Mennyi forma, mit nem láthatott
szemem nappal, holott nemegyszer
mentem, és most csodál: ezerszer
bejárt és mégis új világot.

Olykor lecsukom szemem: lássak!
A dolgokért kell is e játék,
hogy a fonák színére váljék,
ismerhessem ugyanazt, másnak.

Kell ez a játék; látók vagyunk.
Sokszor a vak, finom érzékkel
világunkból többet érzékel,
mint mi. Kik fényben tapogatónk.

GYERTYÁK

Haláluk után
a holtak
elégnek, bennünk
kormozódnak.

Lelkünkől égig
pattan a pernye
fájdalmas-
jajveszékelve.

Hinnénk: e láng,
e roppant tűz végül,
ha felperzselt mindent,
zsaráttá békül?!

Hamuvá válik.
Halottak napján,
gyertyák kanócán
felparázslík.

MINDEN NÉLKÜL

Mondod: néhanap
megesik veled,
hogy gyermekpárnád
matatná kezed

csücskét keresve,
amint egykor rég,
ha felrikatták
álmod rossz mesék.

Kispárnád már hol –
elszállt tollpihe.
Nem fogódzhatol
most már semmibe.

De ne félj attól:
az öt görcsös ujj
kéz ökléből, ha
kérővé csitul.

IGÉragozás

én megfeszülök
te megfeszülsz
ő megfeszül

mi megfeszülünk
ti megfeszültök
ők meg
röhögnek az egészen

METAMORFÓZIS

Még alszik a szem, de benne él
bimbó, kibomló szíromlevél,
illanó illat, tearózsa –
miként már a nyárvégi rozsdá
is e szembe zárva, és a tél.

Magból magoncot, csemetefát
növel az idő, évkarikát.
Egyre terjed a lombkorona,
majd fáradni kezd ága-boga,
és törzsébe fűrész, fejsze vág.

Erről beszéltem neked nemrég:
lásd meg a hernyóban a lepkét,
lepkében földre hullt szárnyakat,
hullt szárnyakban lepkevoltodat –
de jobb, ha mindezt elfelednéd.

ELSŐ HÓ

Megmosdatlak az első hóban
e parttalan csillámfolyóban
mely napot tükröz Hasonlóan
ragyogjon arcod vakítóan

Előlem tenyeredbe hajtod
hiába – én nyerem e harcot
Nézzem Jaj nem ejtettem karcot
Töröld hamar arcomba arcod

SZERELMED HOGYHA ELHAGYOTT

Szerelmed hogyha elhagyott
szemedben sószemcse ragyog
Fejed kezébe hajthatod
tartani súlyos bánatod

De nem bírja el tenyered
karod bicsaklik beremeg
Nem rakhatod le terhedet
s hordanod egyre nehezebb

SODRÁSBAN

Meredek falról leszakadt,
vízbe csusszant egy földdarab,
mint életemből ez a nap.
Folyvást épül a túlsó part.

CSUKLÓN A PENGE

(M. emlékének)

csuklón a penge
pengén a nap
gyöngye szemedben
fényt riogat

csuklón a penge
pengén az él
meg-megremegve
eredhez ér

füled a penge
tombol a vér
nem fér medrébe
új partot kér

parttalan kedve
legyen szabad
csuklón a penge
nekiszalad

gátat vág sebet
iszonyú mélyt
borzalmad érzed
nyitott fekélyt

majd magadhoz térsz
nyugtat a vér
már nincs benned félsz
nincs semmiért

elkésett hangok
jaja kísér
s kérdő harangok
miért miért

ANYÁM ÁLMA

Anyám álma
anyám álma
varázslatok
éjszakája

Anyám álma
légi társa
füstifecske
cikázása

Anyám álma
kismadárka
törött szárnyú
borzongása

Anyám álma
szép dalára
játszik a csönd
fuvolája

Anyám álma
zengő hárfa
húrja minden
idegszála

Anyám álma
mosolyára
jégcsap enged
csordulásba

Anyám álma
nagy jégtábla
felriasztó
rianása

Anyám álma
bármilyen várja
úttalan út
végig járja

Anyám álma
hátha hátha
mégis az a
mindhiába

Anyám álma
Máriája
büszke mint ő
a fiára

Anyám álma
hogyan kiváltsa
maga feszül
keresztfára

Anyám álma
rám találva
nem veres már
szempillája

Anyám álma
anyám álma
jaj csak sose
legyek árva

Anyám álma
mégis-mégis
közelítő
nagy magánya

EGY HÉTIG VÁRTUK AZT

Mindig egy hétig vártuk azt:
péntek vagy szombat éjszaka
érkező apánk ujjától
kocogjon ajtónk ablaka.

Ismert jel volt, hozzá hangja:
– Juliska! – szólott, és anyánk
már ugrott szendergéséből,
s apánkkal megtelt szobánk.

Megcsókolt bennünket sorba
bundasapkáját, hogy levette,
s jó volt lesni, ahogy a még
meleg krumplilángost ette.

Pár szó a családról, s közben
bérpapírt vett elő és pénzt,
s már anyánk keze olvasta
a piros bankös fizetést.

A kisöcsém is felébredt.
S megkapott cukrát édesen
szopva merült új álomba,
apánk láttától fényesen.

Ahogy sötét lett szobánkban,
ketten még néhány szót szóltak,
majd átkarolták egymást, és
könnyű álomba csukódtak.

De jó is együtt! – gondoltam –
tán többre senki se vágyik.
S boldogan néztem plafonon
a sparhelt tűzkarikáit.

NEKEM AZ ISTEN

Nekem azért kell
jótévő Isten,
nagy szükségemben,
hogy megsegítsen.

Nekem azért kell
jókedvű Isten,
ha keserű lennék,
megédesítsen.

Nekem azért kell
gyógyító isten,
gyulladt sebemre
csillagport hintsen.

Nekem azért kell
megértő Isten,
senki, ha volnék,
ő megérintsen.

Nekem azért kell
egy igaz Isten,
hamissággal más
meg ne szédítsen.

Nekem azért kell
kegyelmes Isten,
tévelygésemből
visszatérítsen.

Nekem azért kell
mégis az Isten,
szeretetemért
hogy megfeszítsen.

TARTALOM

Virággal jöttem	3
Gazdagság	5
Anyácskám	6
Nagymama	7
Sátrat emelt	8
Tavaszköszöntő	9
Kileső	10
Rügyek pattanása	11
Nyár	12
Alkony	13
Virág lettél	14
Teste a szélben	15
Parasztok	16
Nagyapám	17
Pincemonológ	18
Vasárnap	20
A kasza dala	21
Fűrészelés	22
Virággal jöttem	24
Karácsony volt	26
Váci Mihály	28
Kitakart álom	30
Út előtt	32
Játékaim	33
Kapitány	35
Világgá indultam	36
Hazafelé	37
A búzában	38

Pattogatott kukorica	39
Játékaim	40
Vágta	42
Reggel	43
Kiscsibe	44
Konklúzió	45
Kéményseprő	47
Varjak	48
Tél előtt	50
Télvadászok	51
Karácsony	52
Január	53
Még nyár	54
November	55
Állati	56
Rög, porrá málló	61
Sárkányölők	63
Kamaszálom	64
Mondhatom-e	65
Hejehaj-csata	66
Nemecsek	67
Kerítésország	68
Tisztaság	69
Miért is a világ	70
Nagyapám halálára	71
Vietnam	72
Angela Davis	73
Egy kemencére	74
Szabolcs	75
Tanyasi ház	76
Nekem fáj	77
Mementó	78
Pléh Krisztus	82

Rög, porrá málló	83
Ratkó Józsefnek	85
Nincs visszaút	86
Metamorfózis	87
Husadik születésnapomra	89
Ahogy kenyerbe kés	90
Hajad kuszálja	91
Szerelem I.	92
Szerelem II.	93
Sörzik a hab	94
Kocsmapénz	95
Félek	96
Nagymamának	97
Levonulóban	98
Csak csönd	99
Fából faragott arc	100
Éjféli séta	102
Gyertyák	104
Minden nélkül	105
Igeragozás	106
Metamorfózis	107
Első hó	108
Szerelmed hogyha elhagyott	109
Sodrásban	110
Csuklón a penge	111
Anyám álma	112
Egy hétig vártuk azt	114
Nekem az Isten	115

E megkéséttnek is nevezhető kis kötet már bennem pulzál, s újabb írásokra sarkall. E könyv olyan nekem, mint kertésznek a szépen művelt kertje, aki egy pillanatra megáll gyönyörködni benne. Ám tudom, hogy nincs az a kertész, aki ne érezne még nagyobb örömet, ha a kertjébe mások is bepillanthatnak.

Legfontosabb számomra a családom: feleségem és két felnőtt lányom.

Lefler György

